

NOTITIE

Onderwerp	Ontwerpnota VO herinrichting Voortingplantsoen
Project	Herinrichting Voortingplantsoen
Opdrachtgever	Gemeente Haarlem
Projectcode	117155
Status	Definitief 02
Datum	3 november 2020
Referentie	117155/20-016.565
Auteur(s)	mw. ir. N.M. Terpstra

Gecontroleerd door	mw. ing. B.P. Dopper
Goedgekeurd door	mw. ing. B.P. Dopper
Paraaf	

Bijlage(n)	Tekening voorlopig ontwerp (concept)
------------	--------------------------------------

Aan	Gemeente Haarlem	mw. S. Vermeulen, F. van 't Wout
Kopie	Witteveen+Bos	SOP1-Haarlem
	Gemeente Haarlem	R. Gramsma

1 SCOPEOMSCHRIJVING EN DOELSTELLING

Projectomschrijving

Het Voortingsplantsoen is gelegen in het centrale hart van het Rozenprieel. De gemeente Haarlem wil, in samenspraak met bewoners, het speelplein op het Voortingplantsoen vernieuwen. Een groep buurtbewoners rondom het Voortingplantsoen, heeft de gemeente gevraagd om het plein groener te maken en de speelvoorzieningen te vernieuwen.

Het resultaat van het participatietraject is het ontwerp van een nieuw Voortingplantsoen. In het ontwerp is zoveel mogelijk rekening gehouden met de wensen van de bewoners. Een plek waar alle kinderen veilig kunnen spelen en waar buurtbewoners in een groene omgeving kunnen wandelen en zitten!

Randvoorwaarden en uitgangspunten

De belangrijkste randvoorwaarde van het project is een gedragen ontwerp te realiseren binnen de scope (budget gestuurd), waarbij in ieder geval de verharding en het asfalt is vervangen, de speeltoestellen en de valondergrond zijn vervangen, het hekwerk is vervangen en groen is toegevoegd aan het plein. Het projectgebied beperkt zich tot het plein van het Voortingplantsoen, waarbij de omliggende straten niet vernieuwd worden.

De uitgangspunten van het ontwerp zijn: veilig, toegankelijk, aantrekkelijk en robuust. Dit is gedaan door het creëren van duidelijke en logische entrees en nieuwe looproutes. Het nieuwe plein is een aantrekkelijk speelpark met meer groen, uitdagende en hufferproof speeltoestellen en speelaanleidingen.

2 BESCHOUWENDE DOCUMENTEN EN ONDERZOEKEN

Tabel 2.1 Beschouwde documenten en onderzoeken

Document	Resultaat	Uitgangspunten en vervolg
SOR	Klimaatadaptief ontwerp; biodiversiteit versterken; groenstructuur versterken.	Meer onverharde ruimte; toevoegen van groen in de vorm van bomen en planten; zonnige plekken in het groen waar insecten kunnen foerageren.
Ecologisch beleidsplan	Minimaal 50 procent inheems groen; gevarieerd groen.	Gevarieerde haag van ten minste vier verschillende inheemse soorten; toepassen van het 'Green to Colour' concept.
Wet Natuurbescherming	Nesten in aanwezige bomen mogen niet worden verstoord; bij extra straatverlichting moet er gekeken worden of dit extra effect kan hebben op eventueel aanwezige vleermuizen op locatie; zorgplicht.	Wanneer werkzaamheden invloed kunnen hebben op broedende vogels en hun nesten moeten werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd; ecologische quickscan (vervolgfase); dieren zo min mogelijk verstoren en verplaatsen naar geschikt nabij gelegen leefgebied inzien ze worden gesignaleerd.
HIOR	Prullenbakken, banken met rugleuning en verlichting.	Prullenbakken type Bammens kleur RAL 7016 met afsluitbare klep;
Adviesrapport Spaarnelanden	Voorkeur gaat uit naar volledig RVS speeltoestellen; kunstgras voor het voetbalveld is niet aan te raden vanwege de vandalismegevoeligheid van deze locatie; verplanten van bomen heeft de voorkeur boven kappen; geen luisgevoelige soorten of bomen met vruchten die voor overlast kunnen zorgen; drie blikvangers in plaats van één.	Het speeltoestel nabij buurtcentrum de Tulp is voorzien van kunststofmateriaal in vrolijke kleuren. Hier is de sociale controle hoger; de overige toestellen en/of spe(e)laanleidingen worden volledig in RVS uitgevoerd; in het nieuwe ontwerp is gekozen voor een betonnen ondergrond; drie bomen worden gekapt, twee bomen vervangen; het ontwerp kent één blikvanger en vier normale prullenbakken.
Vergunningenscan (2020)	Uit de scan volgt het advies om een AERIUS berekening te laten uitvoeren en een Quick Scan ecologie.	-
Klimaatadaptief ontwerp (2020)	Het ontwerp draagt in kleine mate bij aan het reduceren van wateroverlast en hittestress. Het Voortingplantsoen zou een grote(re) rol kunnen spelen bij het reduceren van wateroverlast en hittestress in de omgeving.	Van de aanbevolen maatregelen zijn er onder andere extra bomen toegepast en is er meer oppervlakte plein vergroend. De halfverharding is in lichte kleur, wat gunstig is om hittestress te verlagen. Ingrijpendere maatregelen zijn niet meegenomen doordat het ontwerp zich in een gevorderd stadium bevindt.

3 GESPROKEN PARTIJEN TOT EN MET CONCEPT VO

3.1 Werkoverleggen

Tijdens de eerste fase van het participatietraject hebben er ontwerpessies plaatsgevonden in buurthuis de Tulp, met de werkgroep, kinderrijkraad en kinderen van de buurt. Samen met de eisen vanuit de gemeente Haarlem hebben deze geresulteerd in het schetsontwerp gepresenteerd op de inloopavond van 17 juni 2020 aan de bewoners en stakeholders (zie 4.4).

3.1.1 Gemeente Haarlem

Witteveen+Bos is als SOPI partner gevraagd om het schetsontwerp voor het Voortingplantsoen met de werkgroep, bewoners en de nabijgelegen basisschool verder te ontwikkelen. Bij het inlezen in de aanwezige stukken ontstonden nog enkele vragen inzake het voorliggend traject. Bij dit overleg op 29 januari 2019 zijn de mensen uitgenodigd die in het voortraject betrokken waren bij het schetsontwerp voor het Voortingplantsoen.

Tabel 3.1 Aanwezigen stakeholders

Partij	Aanwezigen
Witteveen+Bos	Barbara Dopper; Jorden Langeveld; Marrit Terpstra
Gemeente Haarlem	Joram Schaap; Mirjam Boxhoorn; Machiel Blom; Saskia Vermeulen; Marcel Schaapsherder

De belangrijkste ontwerpuitgangspunten die in overleg met de gemeente tot stand zijn gekomen:

- hufteproof ontwerp vanwege het karakter binnen de wijk;
- gedragen ontwerp;
- vergroenen. Hierbij kan worden gedacht aan nieuwe (volgroeide) bomen en bij voorkeur uitheems voor een rijker straatbeeld;
- geen (kunst)gras toepassen in verband met vervuiling en gevoeligheid voor vandalisme;
- onderhoudsarm ontwerp;
- geen fruitbomen in verband met vervuilde grond;
- toepassen van betonnen zitelementen door de gevoeligheid voor vandalisme;
- de toegang van fietsers en scooters ontmoedigen door natuurlijke barrières of sluisjes.

3.1.2 Werkgroep 5 maart 2019

De werkgroep zijn de initiatiefnemers van het project en bestaat uit verschillende bewoners (handtekeningenactie 2017). Voor dit overleg is afgesproken in buurtcentrum de Tulp. Samanta en Arjo wonen in de buurt, Tim zijn kinderen wonen in de buurt en Ragna Stegenga is vanuit Haarlem Effect actief betrokken bij het buurtcentrum de Tulp in de vorm van jongerenwerk en het ondersteunen van bewoners.

Tabel 3.2 Aanwezige stakeholders

Partij	Aanwezigen
Witteveen+Bos	Barbara Dopper; Marrit Terpstra
Gemeente Haarlem	Joram Schaap; Mirjam Boxhoorn
Werkgroep	3 bewoners; Ragna Stegenga

De wens vanuit de werkgroep is om de speelzones beter te verbinden met het buurtcentrum de Tulp en aantrekkelijk te maken voor iedereen in de omgeving. Aansluitende uitgangspunten vastgesteld in dit overleg zijn:

- het nieuwe plein wordt aantrekkelijk voor ieder uit de buurt en omgeving;
- de speelzone voor de allerkleinsten sluit aan op het buurtcentrum de Tulp;
- een speelplek voor kinderen van 4 tot 12 jaar in overleg met de kinderkraad;
- een deel van het plein is afsluitbaar;
- ouderen krijgen een plek in het Voortingsplantsoen;
- er worden aantrekkelijke zitgelegenheden toegevoegd aan het plein;
- het nieuw ontwerp verbetert de toegankelijkheid van het plein voor voetgangers;
- de voetbalkooi wordt verplaatst richting het oosten van het plein;
- fietsers/scooters worden ontmoedigd om door het park te rijden/fietsen.

3.1.3 Werkgroep 23 mei 2019

Tabel 3.3 Aanwezige stakeholders

Partij	Aanwezigen
Witteveen+Bos	Barbara Dopper, Marrit Terpstra
Gemeente Haarlem	Saskia Vermeulen
Werkgroep	Bewoner
Haarlem Effect	Ragna Stegenga

De belangrijkste ontwerpuitgangspunten die in overleg met de werkgroep tot stand zijn gekomen:

- uitdagende speeltoestellen (duikelen, glijden, klimmen en klauteren, schommelen en zwaaien);
- het hekwerk tussen het buurtcentrum en de rest van het plein is verwijderen/verplaatsen;
- een bobbelparcours voor kinderen;
- fiets parkeren;
- een groene haag rondom het plein;
- afsluitbaar speeleiland van 0-4 jaar met een laaghekwerk dicht bij de Tulp.

3.2 Kinderwijkraad en de kinderen van de Hannie Schaft school

Op 21 mei 2019 heeft de kinderkraad hun voorkeuren voor het type speeltoestellen uitgesproken aan de hand van een catalogus. Op 21 januari 2020 hebben de kinderen van de nieuwe kinderkraad hierop een terugkoppeling ontvangen.

Tabel 3.4 Aanwezige stakeholders

Partij	Aanwezigen
Witteveen+Bos	Jeroen van Steen, Marrit Terpstra
Kinderwijkraad	Begeleidster en diverse kinderen
Haarlem Effect	Ragna Stegenga

De belangrijkste ontwerpuitgangspunten die in overleg met de werkgroep tot stand zijn gekomen:

- een groot toestel met een diversiteit aan activiteiten (klimmen, klauteren, glijden, schommelen);
- kleurrijke speeltoestellen;
- schommelen en wippen;
- hink-stap-sprong en knikkerputjes.

3.3 Inloopavond

Op maandag 17 juni 2019 zijn er drie varianten gepresenteerd van het Voortingplantsoen. Hier hebben bewoners vragen over kunnen stellen en hun reactie achter kunnen laten. Er was een behoorlijke opkomst: zeker 100 mensen hebben hun stem laten horen.

Tabel 3.5 Aanwezige stakeholders

Partij	Aanwezigen
Witteveen+Bos	Barbara Dopper, Jorden Langeveld, Marrit Terpstra
Gemeente Haarlem	Saskia Vermeulen, Mirjam Boxhoorn, Joost Boldwidt, Heske Pohlmann
Haarlem Effect	Ragna Stegenga, Ingrid Swakman, Marieke Boon, Jantine Minderhoud
Werkgroep Voortingplantsoen	Bewoner
Ymere	Adinda Marjenburgh, Rachid Bourbatat, Piet Hus
Bewoners wijk Rozenprieel	Bewoners wijk Rozenprieel (ci. 100)
Sport support	-
Geheime Groene Roos Genootschap	-

Over het algemeen waren de reacties positief, met name over het vergroenen, de speeleilanden en het algehele ontwerp. Op het verplaatsen van de voetbalkooi is verdeeld gereageerd. De direct aanwonenden van de nieuwe locatie van de voetbalkooi hebben hun zorgen geuit over hangjongeren en overlast van de bal (tegen ramen en auto's).

3.4 Wijkraad en werkgroep

Op 21 januari 2020 is het schetsontwerp teruggekoppeld aan de wijkraad en de werkgroep. Inmiddels is de werkgroep flink uitgedund.

Tabel 3.6 Aanwezige stakeholders

Partij	Aanwezigen
Witteveen+Bos	Jeroen van Steen, Marrit Terpstra
Gemeente Haarlem	Saskia Vermeulen, Mirjam Boxhoorn
Wijkraad Rozenprieel	Liza van Doorn, Menno Adelaar, Esther Damen
Werkgroep Voortingplantsoen	Bewoner
Haarlem Effect	Ragna Stegenga, Ingrid Swakman
GGRG	Annette Kroes

Het nieuwe ontwerp met het verplaatsen van de voetbalkooi is door de wijkraad en werkgroep over het algemeen positief ontvangen. De wijkraad benadrukt hierbij de noodzaak van een gedragen plan en wijst op de weerstand (en het risico) vanuit omwonenden voor het verplaatsen van de voetbalkooi. Een aantal ontwerp uitgangspunten worden benoemd en zijn meegenomen in het ontwerp:

- een bank nabij de beeldbepalende boom voor buurcentrum de Tulp is gewenst;
- insteken op het behoud van bomen;
- rolstoelvriendelijke ingangen, die niet uitnodigen voor scooters om het plein te betreden;
- behoud van het bestaande hekwerk.

Een algemene opmerking is dat de communicatie richting de bewoners actiever dient te worden ingestoken.

3.5 1-op-1 gesprekken

Tabel 3.7 Uitkomsten van stakeholdergesprekken enkel in vorm 1-op-1 gesprek

Stakeholder	Uitkomsten 1-op-1 gesprekken
Haarlemse Bomenwachters	Uitgaan van een ontwerp met bomenbehoud, waarbij het kappen van gezonde bomen van 7 tot 17 jaar oud goed gemotiveerd worden (zie bomenbalans).

3.6 Digitale enquête

Door het coronavirus ging de inloopbijeenkomst op maandag 23 maart 2020 niet door. Als alternatief is er gekozen voor een digitaal platform, waarbij we middels een enquête het draagvlak onder de bewoners hebben gepeild. Bewoners van de wijk Rozenprieel (1.800 adressen) konden van vrijdag 24 april tot en met zondag 10 mei 2020 het concept voorlopig ontwerp beoordelen, waarvoor ze zijn uitgenodigd via een briefkaart in de brievenbus. De resultaten van de 77 ondervraagden zijn hieronder per thema op een rij gezet.

Tabel 3.8 Een overzicht van de meest voorkomende reacties uit de digitale enquête

Thema	Reacties	Toelichting ontwerp
Spelen 0 tot 4 jaar	De meerderheid van de ondervraagden is tevreden over de locatie en speelmogelijkheden. Het percentage (35 %) dat hierover niet tevreden is geeft hiervoor onder andere de volgende redenen aan: - gebruik natuurlijke materialen; - meer speelmogelijkheden toevoegen; - schommel gewenst; - meer uitdaging voor kinderen ouder dan 2 jaar.	Er is in dit ontwerp gekozen voor traditionele speeltoestellen, die robuust en hufferproof zijn. De keuze voor de speeltoestellen is gebaseerd op de wensen van onder andere de werkgroep en de kinderrijkraad. In het huidige ontwerp zijn er meer speeleilanden, die dichterbij elkaar liggen. Hier zijn spe(e)laanleidingen aan toegevoegd. Een schommel maakt onderdeel uit van het klimtoestel (4-12 jaar).
Spelen tot 12 jaar	De meerderheid van de ondervraagden is tevreden over de locatie en speelmogelijkheden voor kinderen tot 12 jaar. Het percentage (25 %) dat hierover niet tevreden is geeft hiervoor onder andere de volgende redenen aan: - gebruik natuurlijke materialen; - zorgen voor vandalisme; - meer speelmogelijkheden.	Er zijn spe(e)laanleidingen toegevoegd aan het huidige ontwerp, zoals glooiingen in de ondergrond en elementen om op te klimmen, springen, kruipen en zitten. Daarnaast zijn er baskets toegevoegd aan de voetbalkooi.

Thema	Reacties	Toelichting ontwerp
Spelen/sporten vanaf 12 jaar	De meerderheid van de ondervraagden is tevreden over de locatie en sportmogelijkheden voor kinderen ouder dan 12 jaar. Het percentage (22 %) dat hierover niet tevreden is bestaat voor het overgrote deel uit direct omwonenden aan het Voortingplantsoen. Men verwacht dat de calisthenics niet in gebruik zullen worden genomen.	De calisthenics zijn uit het huidige ontwerp verwijderd. Daarvoor in de plaats zijn de spe(e)laanleidingen gekomen, zoals hierboven beschreven. De wens voor calisthenics kwam van de stakeholder SportSupport, maar wordt niet breed gedragen.
Voetbalkooi	Een kleine meerderheid van de direct omwonenden (54 %) is tevreden over de locatie en uitstraling van het voetbalveld, voor de gehele wijk ligt dit percentage hoger (67 %). Het overgrote deel van de ontevreden ondervraagden (29 %) woont direct aan het Voortingplantsoen. Let op: ook van de tevreden ondervraagden wonen er mensen met kinderen direct aan het plein. De meest voorkomende reactie: - de voetbalkooi verplaatsen of verwijderen; - de sfeer rondom het voetbalveld is rumoerig, negatief en sociaal onveilig. Het trekt jongeren aan uit andere delen van Haarlem. Het zorgt voor overlast; - de voetbalkooi belemmert het uitzicht en staat te dicht op de huizen.	Er hebben aanvullende gesprekken plaatsgevonden over de voetbalkooi. Op basis van deze gesprekken en naar aanleiding van de handtekeningactie tegen het ontwerp is er voor gekozen de voetbalkooi weer terug te verplaatsen naar het midden. Er is gekozen voor het behoud van de kooi (met aanpassingen als geluidsdemping), omdat deze een wijkfunctie heeft en nog steeds met plezier wordt gebruikt door de jongeren uit de buurt. Het gesprek over de overlast die ervaren wordt op het plein wordt elders gevoerd binnen de gemeente Haarlem.
Zitvoorzieningen	De meerderheid van de ondervraagden (71 %) is tevreden over de locatie en het aantal en soort zitvoorzieningen. Het percentage dat ontevreden is geeft hierover onder andere de volgende toelichting: - zitvoorzieningen brengt ongewenst publiek met zich mee naar het Voortingplantsoen; - voeg picknicktafels toe; - beton heeft een kille uitstraling en is weinig sfeervol. Voorkeur voor hout.	De zitgelegenheden zijn hufterproof (beton). De kille uitstraling kan opgelost worden door het gebruik van een coating/kleur om een warme uitstraling te realiseren. Het aantal en de positie van de zitgelegenheden zijn gebaseerd op eerdere wensen voor zowel schaduw- en zonplekken. Picknicktafels zijn uitnodigend voor hangjongeren, waardoor er bewust is gekozen om deze uit het ontwerp te laten.
Groen	De aanwezigheid van meer groen heeft in het nieuwe ontwerp geleid tot veel positieve reacties (79 %). Een aantal ondervraagden wil het groen gebruiken als educatief doeleinde. Het percentage dat ontevreden is geeft hiervoor onder andere de volgende uitleg: - groen wordt gebruikt voor honden en katten als toilet; - kapot trappen van groeninrichting door kinderen; - voeg insectenhôtels, vogelhuizen etc. toe.	De invulling van het groen is in nauwe samenwerking met de afdeling groen en beheer van de gemeente Haarlem en de werkgroep vorm gegeven. Het concept 'Green to Colour' heeft zichzelf in andere projecten binnen Haarlem bewezen, het risico tot vernieling wordt hierbij geaccepteerd.
Verhardingen	Een klein deel van de ondervraagden (15 %) is niet tevreden over de toegepaste materialen in het Voortingplantsoen. De meest voorkomende opmerking is de voorkeur voor een ander type (meer natuurlijke) verharding zoals gras, houtvezels en schelpen.	Vanuit onderhoud en beheer zijn de voorgestelde materialen niet gewenst op het Voortingplantsoen. Achterstallig onderhoud leidt hierbij tot verloederding.
Entrees	Een klein deel van de ondervraagden (16 %) is niet tevreden over de entrees. De ondervraagden wensen meer ingangen. Daarnaast zorgt de entree ter plaatse van het voetbalveld voor overlast.	In het huidige ontwerp is de ingang van de voetbalkooi aan de kant van het plein geplaatst, om overlast te voorkomen. Het plein kent vijf entrees, daar waar de omliggende straten het Voortingplantsoen ontmoeten. Het is niet mogelijk om extra entrees te plaatsen rondom het plein.

Naast de gerichte vragen met betrekking tot het ontwerp zijn mensen ook ondervraagd of ze gebruik gaan maken van het speelpark. Opmerkelijk is dat zeker een derde van de ondervraagden aangeeft geen gebruik te (willen) gaan maken van het nieuwe speelpark. Waarvan de helft direct omwonenden. De meest voorkomende reacties hangen samen met vandalisme, vervuiling en onaangenaam gedrag. Een enkele ondervraagde vindt het speelpark niet uitnodigend genoeg.

In de laatste vraag van de enquête is ruimte gelaten voor de ondervraagden voor overige vragen, opmerkingen of aanvullingen. Waar de één vernieuwing weggesmeten geld vindt, kan de ander niet wachten om hun kinderen een nieuwe plek te geven om te spelen. Een aantal ondervraagden geeft ook aan het een gemiste kans te vinden dat omliggende omgeving niet wordt aangepakt (van gevel tot gevel). Vijf van de 77 ondervraagden is niet blij met de huidige locatie van de voetbalkooi. Het overgrote deel vindt de nieuwe herinrichting een welkome verbetering.

Wij verwachten dat meer mensen gebruik zullen maken van het speelpark als ook de sociale problematiek wordt aangepakt.

3.7 Handtekeningactie

Op vrijdag 15 mei 2020 hebben wij handtekeningen ontvangen van bewoners die direct aan het plein wonen, tegen de huidige plannen voor het plein. Deze is door 69 personen ondertekend. Uit de ingediende handtekeningenactie werd niet duidelijk of de bewoners tegen het hele ontwerp zijn of tegen onderdelen van het ontwerp. Hierop hebben er overleggen plaatsgevonden met bewoners en jongeren.

3.7.1 Overleg bewoners

Op 17 juni 2020 hebben wij bij elkaar gezeten om de aanleiding van de handtekeningenactie te bespreken en te begrijpen wat vanuit bewoners en de initiatiefnemers van de handtekeningenactie nodig is in het ontwerp voor het nieuwe Voortingplantsoen. Naar voren kwam met name dat er veel weerstand is tegen de voetbalkooi daar deze gerelateerd wordt aan vandalisme en hangjeugd. Er zijn veel zorgen dat het nieuwe plein vernield wordt. Op basis van hetgeen die avond is besproken is het ontwerp aangepast en wordt tegelijkertijd nagedacht over het aanpakken van het vandalisme in samenspraak met de gebiedsverbinder van de gemeente en Haarlem Effect (jongerenwerk).

De gemeente Haarlem geeft aan dat bij de opening van het nieuwe plein extra beleid wordt gevoerd op toezicht. Daarnaast wordt er gezorgd voor een programma met meer activiteiten en betere afspraken met politie en handhaving. Het streven is een lik op stuk beleid te voeren, zodat misbruik van het plein direct bestraft wordt. Dit wordt besproken door de gemeente Haarlem en Haarlem Effect. Tevens is het wenselijk dat bewoners direct in contact staan met de wijkagent, zodat bij een melding de politie op de hoogte is van de situatie.

Het aangepast ontwerp is opnieuw gepresenteerd op 25 augustus 2020. In het aangepast ontwerp zijn in hoofdlijnen de volgende punten gewijzigd:

- voetbalkooi blijft, verplaatst in het midden naar de rand van het plein met zo min mogelijk overlast;
- bestaande functies behouden, speelplekken uitgebreid;
- looproutes blijven gehandhaafd;
- meer groen en diversiteit aan groen.

3.7.2 Inloopavond jongeren

Vanuit de bewoners rondom het Voortingplantsoen is er weerstand tegen de voetbalkooi. Deze is in het aangepast ontwerp gehandhaafd, maar wordt gezien als de oorzaak voor overlast en vandalisme. Echter was vanuit eerdere gesprekken met de kinderraad wel de behoefte aan de voetbalkooi gebleken. Hierom is een extra inloopavond georganiseerd gericht op jongeren. Tijdens deze inloopavond, georganiseerd in

samenspraak met Haarlem Effect op 24 september 2020 hebben de jongeren de gelegenheid gekregen om hun mening te geven.

Uit deze avond bleek een duidelijke wens voor het behoud van de voetbalkooi en de mogelijkheid om te voetballen. De jongeren zien liever een voetbalkooi dan een pannaveld, uitgebreid met baskets. Dit is overgenomen in het ontwerp.

4 UITGANGSPUNTEN VOOR HET VO

De uitgangspunten van het ontwerp zijn: veilig, toegankelijk, aantrekkelijk en robuust. De veiligheid en toegankelijkheid is verbeterd door het creëren van duidelijke en logische entrees en nieuwe looproutes. Het nieuwe plein is een aantrekkelijk speelpark met meer groen en uitdagende spe(e)lmogelijkheden.

5 UITWERKING ONTWERP

5.1 Objecten

Afvalbanken nabij ingangen

Zowel op de informatieavond als door de werkgroep en de kinderraad is aangegeven dat het schoner moet blijven op het Voortingplantsoen. Helaas zijn afvalbakken op het Voortingplantsoen regelmatig het doelwit van vandalisme en worden deze aangestoken en vernield. In het ontwerp zijn de afvalbakken nabij de ingangen geplaatst, waar meer sociale controle is door de nabij gelegen bebouwing, daarbij is het een logische plek om je afval weg te gooien; bij het binnen komen of verlaten van de speeltuin/het park.

De afvalbakken worden conform het HIOR uitgevoerd als type 'Bammens' (afbeelding 5.1). Hierin dient te worden meegenomen dat de afvalbakken op het Voortingplantsoen regelmatig worden aangestoken en/of gevuld worden met brandbaar materiaal. In een vervolgfase kan overwogen worden of een type afvalbak met afsluitende klep wordt toegepast, waardoor deze minder snel misbruikt wordt als plaats voor vuur.

Fietsrekken

Daar de huidige fietsrekken een rommelig beeld geven rondom het Voortingplantsoen en hier vaak fietsen voor zeer lange tijd geplaatst worden, is besloten deze voor een deel te verwijderen uit het ontwerp. Het gaat hierbij om de fietsenrekken aan de noordzijde van het plein. Veel bezoekers komen uit de nabije omgeving en komen niet snel met de fiets. Een bezoeker met de fiets kan deze op het Voortingplantsoen tegen het hek plaatsen.

Wel is de wens bezoekers/werknemers van de Tulp een fietsparkeerplek te geven, deze is nu nabij de Tulp gesitueerd, ter plaatse van de ingang en buiten de hekken.

Conform het HIOR worden fietsenrekken type 'Tulips 2-zijdig' toegepast, de ervaring leert echter dat deze regelmatig worden verbogen en vernield. Wij zetten echter in om zoveel mogelijk materialen te hergebruiken. Daarom verplaatsen wij de bestaande 'Tulips' bij de zudentree naar de noordzijde van het plein, ter hoogte van de entree en buurtcentrum de Tulp (afbeelding 5.2). Het verzoek om hiervan af te wijken en traditionele fietsnietjes toe te passen die robuuster zijn, komt hiermee te vervallen. De fietsenrekken bieden ruimte voor in totaal 12 fietsen.

Drinkwatertappunt PWN

Van spelen, sporten en bewegen krijg je dorst. Overal in Noord-Holland worden door PWN watertappunten geplaatst waar men lekker en gezond drinkwater kan tappen (afbeelding 5.3). Er wordt onderzocht bij PWN of het mogelijk is om een watertappunt aan het Voortingplantsoen toe te voegen, zodat iedereen zijn dorst kan lessen op het Voortingplantsoen.

Afbeelding 5.1
Capitool/Bammensbak

Afbeelding 5.2 Fietsenrekken
type 'Tulips' (hergebruik)

Afbeelding 5.3
Drinkwatertappunt PWN

Afbeelding 5.4 Blikvanger
(athos hekwerken)

Blikvanger

Zowel uit de opdracht aan de kinderen van de Hannie Schaft school, als vanuit de werkgroep en de kinderraad blijkt dat het huidige Voortingplantsoen als vies wordt ervaren. Er is veel zwerfvuil en men gooit dit niet in de aanwezige prullenbakken. Door de kinderraad werd benadrukt dat het weggooien van afval leuk moet zijn, een soort spel. De blikvanger is een voorbeeld van het op een 'leuke' manier weggooien van afval (zie afbeelding 5.4).

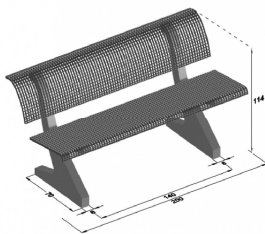
Zitbanken

Aan de noordzijde van de voetbalkooi is een betonnen rand als onderdeel van het plantvak gemaakt, waar men kan zitten en spelen. Vanuit hier heeft men goed zicht op het spel in de voetbalkooi, zonder in de speelzone te zitten. De banken zijn van beton om vandalisme te voorkomen. Eenzelfde zitrand zijn ook te vinden bij de speelaanleiding (zone II, 4-12 jaar) en het klimtoestel aan de oostzijde van het plein (zone III, 4-12 jaar).

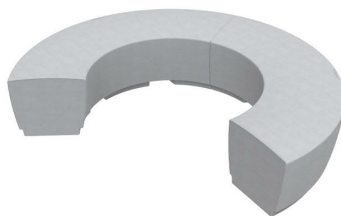
Andere zitgelegenheden zijn standaard zitelementen met rugleuning (zie afbeelding 5.5), waarvan we twee nabij de eerste speelzone plaatsen voor de allerkleinsten en twee nabij de entrees aan de oostzijde.

Op de informatieavond is meerdere malen aangegeven dat er behoefte is aan prettige zitgelegenheden op het plein, waarbij een bankje onder een boom specifiek genoemd wordt. Deze boom nabij buurthuis de Tulp leent zich uitstekend voor een schaduwrijke zitbank rondom de boom daar men vanuit hier een mooi uitzicht heeft op het speleiland voor de allerkleinsten (afbeelding 5.6). De boom is een beeldbepalende boom, die bij voorkeur in volwassen stadium wordt aangeplant. Een kans die wij zien is om bomen van elders in Haarlem op deze locatie te adopteren.

Afbeelding 5.5 Zitgelegenheden met
rugleuning

Afbeelding 5.6 Boombank

Afbeelding 5.7 Kio LED (schreder)

Lichtmast

Om de sociale veiligheid te verbeteren op het plein worden er lichtmasten toegevoegd die de looproutes ondersteunen. Een wens vanuit de bewoners, die hebben aangegeven dat het Voortingplantsoen erg donker is en als onveilig wordt ervaren. Rondom het plein staan verschillende masten. De lichtmasten direct aan het plein zetten we ook door op het plein. Het alternatief voorstel is 'Kio LED', zeer geschikt voor pleinen en voetgangersgebieden (en opgenomen in de HIOR).

5.2 Speeltoestellen

In 2018 zijn door kinderen van de Hannie Schaftschool voorkeuren afgegeven voor de inrichting van een nieuwe speeltuin op het Voortingplantsoen. Hieruit kwam een aantal hele bijzondere ideeën: een achtbaan, een kippenhok of een zwembad. Maar ook een heel aantal kinderen geven de voorkeur aan de traditionele glijbaan en schommel. Daar hebben wij in het ontwerp rekening mee gehouden.

In het ontwerp zijn enkele eilanden gecreëerd per leeftijdscategorie. Bij de door de kinderen van de wijkraad zijn deze ideeën verder uitgewerkt en hebben wij de kinderen een aantal toestellen voorgelegd passend bij de eilanden. De kinderen hebben hier in 2019 over gediscussieerd en hun voorkeuren aangegeven. Ook op de informatie avond was de kinderkraad vertegenwoordigd en zij hebben de kinderen die de informatieavond bezochten actief meegenomen in hun keuze. Wij hebben alle stemmen geteld en de speeltoestellen met de meeste stemmen (of van dezelfde of hogere kwaliteit) opgenomen in het ontwerp.

Een extra afweging is gedaan op basis van duurzaamheid, onderhoudsvriendelijkheid en herbruikbaarheid.

Speelzone I, 0-4 jaar

Hinkelbaan

Zowel door de kinderkraad als door SportSupport is aangegeven dat hinkelen nog steeds zeer populair is. Daar het gehele Voortingplantsoen wordt uitgevoerd in een halfverharding, behalve het terras voor de Tulp, heeft de hinkelbaan een plek gekregen op het terras bestaande uit betontegels voor het buurthuis de Tulp.

Afbeelding 5.8 Klimtoestel Faylinn Arkema

Klimtoestel Faylinn Arkema

Dit klimtoestel voor de kleinere kinderen was één van de favorieten. Dit toestel biedt diverse mogelijkheden en is uitdagend voor deze leeftijdscategorie. Daarbij hebben wij het toestel uitgekozen op zijn kleurencombinatie, zodat het toestel hopelijk meer uitnodigt tot spelen en hopelijk minder tot vernieling.

Valondergrond (oranje) met omheining

Voor de valondergrond van dit eiland met speeltoestellen is op verzoek van de kinderraad gekozen voor een vrolijke kleur die goed past bij de gekozen speeltoestellen en de leeftijdscategorie. Er is gekozen voor een rubberen gietvloer en niet voor losse rubberen tegels daar losse tegels kwetsbaarder zijn voor vandalisme. Het eiland wordt bewust in eenzelfde kleur uitgevoerd daar reparaties dan eenvoudiger zijn uit te voeren en daarmee voordeliger is in het onderhoud.

Tijdens de informatieavond is door meerdere bewoners aangegeven dat zij voor de kleine kinderen graag zouden zien dat de speelplaats omheind is. Dit om te voorkomen dat kleine kinderen in hun spel gemakkelijk de straat op kunnen rennen waar ook het autoverkeer komt. Wij zijn hierin tegemoet gekomen door het eiland voor de jonge kinderen te omheinen met een laag hekwerk (circa 50 cm hoog) voorzien van een lage poort. Deze poort is gesitueerd aan de parkzijde, zodat ook bij ongewenst openen kinderen niet direct op de weg staan.

Speelzone IV, 0-4 jaar

Door het verplaatsen van de voetbalkooi naar aanleiding van de handtekeningactie, hebben we ruimte gecreëerd aan de oostzijde van het plein voor een extra plek voor de allerkleinsten. De wipkip, door de kinderen meerder malen gekozen, is hierin geplaatst. Daarnaast worden er een viertal heuveltjes gecreëerd als creatieve spelaanleiding. We hebben een wipkip (afbeelding 5.10) gekozen die in de stijl past van het speeltoestel op het naastgelegen eiland (BYO Utrecht).

Afbeelding 5.9 Klimtoestel BYO Utrecht (IJslander)

Afbeelding 5.10 Click and play hobbelmoter (IJslander)

Speeleiland 4-12 jaar

BYO Utrecht, IJslander

Dit speeltoestel is door de kinderen van de wijkraad en de kinderen die de informatieavond hebben bezocht gekozen als favoriet. De keuze aan speeltoestellen die wij hebben voorgelegd aan de kinderen hebben wij uitgekozen op robuustheid, zodat het toestel hopelijk minder snel vernield wordt. Toestellen van IJslander zijn bijna volledig uitgevoerd in RVS (afbeelding 5.9).

Spe(e)laanleiding

Naast de voetbalkooi komt een speelplek met een spe(e)laanleiding (afbeelding 5.11). De spe(e)laanleidingen hebben een maximale hoogte van 30 cm en nodigen kinderen uit om spelenderwijs te ontdekken, leren en creëren. De spelaanleiding komt centraal in het park te liggen naast de voetbalkooi in combinatie met het plantvak. Het groen in het plantvak krijgt hierin een scheidende en verbindende functie.

Afbeelding 5.11 Speelaanleiding

Valondergrond (oranje)

Voor de valondergrond van dit eiland met speeltoestellen is ook op verzoek van de kinderrijkraad gekozen voor een vrolijke kleur. Hier is een kleur gekozen die goed past bij de speeltoestellen van dit eiland en de oudere kinderen die hier spelen. Dezelfde kleur als speeleiland I aangehouden, om zo samenhang en eenheid te creëren. Er is gekozen voor een rubberen gietvloer en niet voor losse rubberen tegels daar losse tegels kwetsbaarder zijn voor vandalisme. Het eiland wordt bewust in eenzelfde kleur uitgevoerd daar reparaties dan eenvoudiger zijn uit te voeren en daarmee voordeliger is in het onderhoud.

Voetbalkooi met basketbalnet

In het huidige Voortingplantsoen is een voetbalkooi opgenomen die veelvuldig gebruikt wordt. Echter zijn er wel wat aanmerkingen op de huidige kooi door de kinderrijkraad en de voetballende jeugd die gesproken hebben. Zo raken ze de bal kwijt door de openingen in de kooi, of gaat de bal over de kooi heen. De trottoirbanden en niveau verschillen zorgen voor pijnlijke val- en struikelpartijen, en betontegels spelen niet fijn en zijn erg hard.

Ons eerste voorstel is de huidige kooi her te gebruiken en deze opnieuw te coaten en indien mogelijk te voorzien van een geluiddemping. Enkele nieuwe hekken moeten de openingen tussen de huidige kooi afsluiten en een net sluit de bovenzijde af. De leverancier dient te beoordelen of dit mogelijk is. Wij voorzien een kans dat hergebruik in combinatie met nieuw hekwerk lastig zal zijn. Daarom is er in het ontwerp rekening gehouden met een volledig nieuwe voetbalkooi.

Het nieuwe veld komt vlak in het nieuwe maaiveld te liggen, dus geen niveauverschillen meer. Het nieuwe veld wordt gemaakt van asfalt en voorzien van (gekleurde) belijning, waarbij meer dan enkel voetbal kan worden gespeeld. Het asfalt wordt opgesloten met hergebruikte tegels, welke vlak in het maaiveld ligt. Asfalt is verkozen boven kunstgras door de vandalismebestendigheid van het materiaal.

In het nieuwe ontwerp is de voetbalkooi verplaatst naar het midden. Twee voordelen van de nieuwe locatie Ten opzichte van het schetsontwerp, is dat de openheid van het plein gewaarborgd blijft, maar de afstand tot de gevel is toegenomen. Er is gekozen voor een plek nabij de 'blinde' muur, waardoor overlast beperkt is en het zicht vanuit de woning niet wordt ontnomen. De entree bevindt zich aan de pleinzijde met tegenover een zitrand geïntegreerd in het plantvak. Deze zitrand heeft een maximale afstand tot de beide gevels (noord- en zuidzijde).

5.3 Inrichting park

Gemengde haag omheining

Het bestaande dubbelstaafs hekwerk langs het huidige Voortingplantsoen wordt hergebruikt in de nieuwe situatie. Het bestaande hekwerk wordt voorzien van een nieuwe coating en beschadigde delen worden vervangen. Het bestaande hekwerk voldoet aan de eisen gesteld door beheer, en hergebruik is dan ook een duurzame maatregel. Om het geheel te vergroenen wordt er een beukenhaag langs het hekwerk geplaatst. Er is bewust gekozen de gemengde haag (bestaande uit 3 à 4 soorten) aan de buitenzijde langs het hekwerk te plaatsen. Wanneer de haag aan de binnenzijde van het plein geplaatst is, bestaat de kans dat de

gemengde haag beschadigt door spelende kinderen. Tevens wordt hiermee het aanzicht van het plein voor de buurt groener.

Openslaand hek

Om het Voortingplantsoen bereikbaar te houden voor onderhoudsvoertuigen en eventueel nood- en hulpdiensten is een poort/openslaand hekwerk voorzien in de omheining. Deze is vanaf de openbare weg goed bereikbaar.

Rolstoelvriendelijke ingang

Ter plaatse van de ingangen naar het Voortingplantsoen willen wij de gebruiker ontmoedigen om het plein met grote snelheid te betreden. De hekken worden achter elkaar geplaatst, zodat het plein op fietsen niet mogelijk is / erg lastig is. Deze zijn niet volledig afgesloten, zodat het plein voldoende toegankelijk en aantrekkelijk is voor mindervaliden en dergelijke. Hier is ook rekening gehouden met het plaatsen van de gemengde haag, zodat deze niet beschadigd wordt bij het betreden van het plein. De ingangen naar het Voortingplantsoen zijn aan de beide zijden van buurthuis de Tulp rolstoelvriendelijk. Daarnaast zijn ze door hun beperkte breedte minder makkelijk te betreden met hoge snelheid (fietsers en scooters). De ingang naast de Tulp aan de noordzijde is geschikt gemaakt voor minder validen door middel van een opgang.

Bestrating terras de Tulp

Buurthuis de Tulp is voornemens een steeds uitgebreider programma aan te bieden aan de buurt. Er zullen dus meer activiteiten komen in de Tulp en op het nieuwe plein. Het buurthuis krijgt een verhard terras, daar waar het park grotendeels wordt uitgevoerd in een halfverharding. Dit is een wens vanuit de stakeholders. Hiervoor worden 50 x 50 tegels hergebruikt.

Plantvak met betonnen zitrand

In het Voortingplantsoen worden meerdere plantvakken ingericht die het Voortingplantsoen het parkachtige karakter geven. Groen krijgt hierin een scheidende en verbindende functie tussen de verschillende speellocaties. Er wordt vastgehouden aan het 'Green to Colour'-concept, maar de overgang van west naar oost zal sterker variëren in type beplanting. De uiteindelijke keuze voor het type beplanting wordt vastgelegd in een beplantingsplan bij het definitieve ontwerp. Door bewoners is hier enthousiast op gereageerd tijdens de informatieavond. Ook vanuit de kinderraad is de wens uitgesproken om het plein te vergroenen. Langs de plantvakken worden betonnen zitranden geplaatst waar men zowel in de zon als in de schaduw kan zitten. De betonnen zitranden lopen af naar het maaiveld niveau waar ze aansluiten op de halfverharding. De zitranden zijn in het werk gestort.

Halfverharding

Om het Voortingplantsoen een parkachtige uitstraling te geven is er gekozen een halfverharding toe te passen. KoMex in een licht okergele kleur heeft een vriendelijke uitstraling en heeft als grote voordeel in deze toepassing zeer goed waterdoorlatend te zijn over het gehele oppervlak. KoMex stoft niet en is niet gevoelig voor vorst en dooi. Al deze eigenschappen maken dat het nieuwe Voortingplantsoen nagenoeg altijd, in elk seizoen, te gebruiken en speelbaar is. Daarbij voorkomt KoMex het doorgroeien van onkruid en is daarmee onderhoudsarm.

Boom met sierwaarde

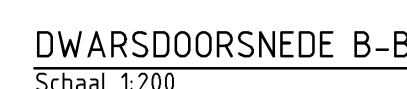
Om de parkuitstraling te versterken worden er (inheemse) bomen aan de plantvakken toegevoegd (2^e en 3^e grootte) met sierwaarde, dit zorgt voor een diverse bomenpallet.

Plantsoen achter de Tulp

Buurthuis de Tulp wordt in het nieuwe ontwerp onderdeel van het nieuwe Voortingplantsoen, zo ook de achtergevel van de Tulp. Wij willen deze zijde dan ook vergroenen en aantrekkelijker maken door ook hier het 'Green to Colour' concept toe te passen. Deze is opgesplitst in 2 stukken, om de achterzijde van de Tulp voor laden en lossen toegankelijk te houden. De achtergevel moet een uitnodiging zijn om het plein te betreden.

I

BIJLAGE: TEKENING VOORLOPIG ONTWERP (CONCEPT)

LEGENDA:

Bestaande situatie

	Bestaande boom
	Bestaande boom
	Ondergrondse container
	Bestaande lichtmast

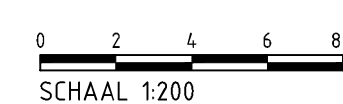
Nieuwe situatie

-

	Betontegels grijs 30x30cm
(hergebruik)		Valafstanden minimaal 1,50m
	Betontegels grijs 50x50cm
(hergebruik)		Hoog hekwerk ± 5 v. voetbalkooi
	Kotex halfverharding		Laag hekwerk
(hergebruik)
	Valondergrond		Laag hekwerk
(nieuw)
	Voetbalest
asfalt met belijning		Flitsbeugels Tulips
	Plantsoen
(overplanting, geen gazon)		Lichtmast nieuw
Locatie indicatief weergegeven
	Boskhaag
b: 0,50m		Lichtmast
Bestaande lichtmast vervangen
	Zielement beton
b: 0,50m		Lichtmast
Bestaande lichtmast verplaatsen

OPMERKINGEN:

Maatvoering in m tenzij anders aangegeven
 Hoogtematen in m t.o.v. N.A.P.
 Materiaalmaten in mm
 Hoeken in 90 gradenstelsel

Witteveen-Bos

Opdrachtgever
Gemeente Haarlem
Project
Voortingplantsoen
Voorlopig Ontwerp
Onderdeel
Nieuwe situatie

Status	Definitief	Getekend	ing. H.B. Demirel	
Datum	13-11-2020	Gecontroleerd	ir. M. Terpstra	
		Goedgekeurd	ing. B.P. Dopper	
Schaal	Formaat	Projectcode	Tekeningnummer	Bladnummer
1:200	A0	117155	1001	1/1